

Izhaja, izveštili ponedeljek, vsak dan. Redništvo: ulica Asisiska št. 20, L. nadstropje. Posiljajo ure: pismo se ne sprejemajo, roba se vračajo. — Prof. F. Peric. — Lastnik tisk. — Tisk tiskar. — Znak za mesec L 7. — 3 meseca. — 30. pol. 1. 32. — in celo. — Znak za mesec L 7. — 3 meseca. — 30. pol. 1. 32. — in celo. — Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Telefon redništva in uprave št. 11-57.

DINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. — Oglasi, zadržane, poslanice in vabila po L. 1. — Oglasi deurnih zavodov po L. 2. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi naročnina in reklamacije se posiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Franciška Asiškega št. 20, L. nad. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Dr. Gustav Gregorin

«Société belge d'Etudes et d'Expansion» v Lège-u je imenovala našega rojaka doktora Gustava Gregorina za zasluge, ki si jih je pridobil v poslednjih letih na polju proučevanja finančnih in valutnih vprašanj, za člana patronažnega komiteja. Poveljitelj tega znanstvenega društva je sam belgijski kralj. V patronažnem komiteju pa delujejo prvi svetovni strokovnjaki valutnih, finančnih in gospodarskih vprašanj. Društvo zavzema v zapadni Evropi med tamošnjimi znanstvenimi ustanovami najodličnejše mesto.

To vest smo objavili pred nekoliko dnevi. Maršikom se je čudno zdelo, da nismo dostavili niti besedice kakšnega komentarja, ko gre vendar za sina našega kršnega Krasa, za moža, čigar ime je nerazdružljivo spojeno z vsem političnim življenjem in narodnim snovanjem našega naroda na tem ozemlju. Iz dveh razlogov nismo storili tega. Saj je ugotovitev v vesti sami označujejo dovolj nazorno pomembnost tega odlikovanja. Potem pa se nam je tudi zdelo, da bi z golo običajno »čestitko« in s par lepimi besedami omalovaževali prošlost tega moža v dolgi dobi 25 let, ko je živel med nami — ves vdan svojem narodu! Smatrali smo zato kot dolžno hvaležnosti, da nekoliko več izpregovorimo o dr. Gustavu Gregorinu in njegovem deležu na narodnem, političnem, socialnem in kulturnem razvoju v označeni dobi.

Tudi danes opuščamo vsako »čestitko«, ko vemo, da odlikovanec ni nikdar in da tudi danes ne išče nikakega priznanja in hvale. Je to mož iz vrste tistih narodnih delavcev, ki jim daje največje priznanje in zadoščenje lastna zavest, da so rodu svojemu vseskrat posvečali vse svoje umske in telesne darove in življenjske energije. Pa tudi teh vrstic ne pišemo toliko radi Gregorina samega. In to iz razloga, ki smo ga označili tu gor. Pač pa se nam zdi umestno, da povodom odlikovanja od tako odlične strani predložimo sodobnikom dr. Gregorinu v predvojni dobi do izbruh italijanske vojne: kot jasen vzor. Karakterni poteza vsega bivanja njegovega, kot javnega delavca in človeka, je bila absolutna skromnost. Ni bil »popularen« v tistem navadnem zmislu besede. Ni mu bilo dano, da bi se uveljavljal na javnem pozorišču in na govorniškem odru. Treba je vsekdar prošnji in pritiski, da se je odločil za javen nastop. In tudi tedaj mu je bila beseda suha, priprosta, da so mu mnogi zamerili ter mu očitali suhoparnost. On sam je često priznal odkrito, da ni ustvarjen za ljudskega govornika. Toda ta nedostatek je bogato nadomestil z drugimi odličnimi svojstvi. Kar je govoril javno, ali v kakem zboru, ali na tajnih posvetovanjih, je bilo jedro, vsaka suha beseda krepak argument in prepričevalen dokaz.

Dr. Gregorin je odprl svojo odvetniško pisarno v Trstu — če se ne motimo — v letu 1891. Takoj se je uvrstil v prve vrste dramiteljev naroda kot mož tihega, a pozitivnega dejanja. Bil je — kot podpredsednik ali odbornik — dragocena moč ob strani tedanjega voditelja tržaških Slovencev in predsednika naše politične organizacije Ivana Nabergerja, pozneje junakaške borca profesorja Matka Mandića, Ivana Goriupca, dija. Otokarja Rybářa, vsekdar kot moder in dalekogledele svetovalec. Živo nam je še v spominu, kako je često na posvetovanjih, ko so bili duhovi razburjeni, s svojimi jasnimi razlogi prepričevalno posegal v razprave in preprečil kako nameru, ki bi ji bile posledice neugodne, kvarne in morda celo nevarne. Že v tem so bile njegove zasluge neprecenljive, samo da javnost ni nič vedela o njih. Isti modri svetovalec je bil Gregorin v klubu slovenskih zastopnikov v tržaškem mesnem svetu, oziroma deželnem zboru. Tedaj so si naši zastopniki s svojimi odločnimi nastopi, temeljitimi stvarnimi debatami in premišljenimi taktiki priborili velik ugled tudi pri nasprotnikih. Mrzi so jih in — sposlovali! V eni zakonodajni dobi je bil dr. Gregorin tudi član goriškega deželnega zbora in državni poslanec za Gorisko.

Nevenljive so bile njegove zasluge v 30-letni borbi slovenskih starišev v Trstu za slovensko šolo. Glavni vodja vse te akcije je bil — dr. Gregorin, čeprav je skromno stal za kulisami. Plemenito delo je bilo to — v zatišju. Vabil je v svojo pisarno zastopnike starišev, jih zaslival, neumorno posredoval pri oblastvih, sestavljal statistike in pisal brošure — ki jih je dal natisniti — do pozne noči. V znak priznanja in hvaležnosti za tolik trud in toliko rodoljubno požrtvovalnost so mu stariši svetokobškega okrožja poklonili zlato uro z verzičo.

Nevenljive so Gregorinove zasluge tudi na gospodarskem polju! Bil je vester odbornik tržaške posojilnice in hranilnice; cel vrsti naših gospodarskih naprav in zlasti narodnih domov po okolici je sestavljal pravila, ali jih urejeval; zamislil in ustanovil je Jadransko banko, ki sestavlja pravila, ki kupil hišo grofa Alfreda Coraninija — takorekoč za hrbtno drugih upravnih svetnikov, ker je bila potrebna stroga tajnost; sedeloval je pri ustanovitvi zadruge za zidanje delavskih hiš. Sploh: kjer je bilo gospodarsko snovanje, je bil dr. Gregorin poleg kot razumen in previden pomočnik. O njegovem razsežnem znanju in njegovi plodovitosti na polju finančnih, valutnih in gospodarskih vpra-

šanj govori v lapidarnem zlogu odlikovanja, poklonjeno mu sedaj od tako kompetentne strani. Zasluga je dobila zaslužno priznanje.

Istotalo je bilo plodno njegovo delo za našo socialno organizacijo. Vsakemu našem društvu je šel na roko ob vsaki potrebi ali z nasveti ali s pozitivnim dejanjem. Bil je med tistimi, ki so pripomogli, da sta naša socialna organizacija in naše prosvetno delo dobila svoje središče, ognjišče in žarišče: Narodni dom, brez katerega ne bi bilo naše narodno življenje nikdar prišlo do toliko razmaha, kakor je v resnici.

Ne bomo naštevali dalje. Naglasiti pa moramo, da je ta opis delovanja dr. Gregorina med nami podan le v velikih potezih in da niti zdaleka ni popoln. Ako bi hoteli podati izčrpen opis, bi morali pisati celo knjigo.

Vso veličino svoje slovenske duše, ljubezni do lastnega rodu in skrb za njegovo bodočnost v zgodovinski težki dobi je podal dr. Gregorin v tistem usodnem in za izid svetovne vojne odločilnem trenutku: ko se je približal vstop Italije v svetovno vojno. V Trstu so se vršila dolgotrajna posvetovanja, kdo naj bi šel v inozemstvo kot zastopnik slovenskih pokrajin v jugoslovenskem odboru, ki je bil tedaj v Rimu. Ko se ni hotel odločiti nikdo drugi, odločil se je — dr. Gregorin! To je bil čin obdobja vrednega velikodušja. Mož je precej v letih je vrgel od sebe svojo eksistenco, se podal, kar brez imetja, v negotovo bodočnost in v največjo nevarnost, ker Bog ne daj, da bi ga bil dobil avstrijski režim v svojo pest: šlo bi mu bilo za glavo! Intenzivno in zaslužno je deloval dr. Gregorin v Rimu, v Parizu, v Londonu in v Švici. A nikdar ni — kar je zopet značilno za njegovo skromnost in idealno nesebičnost — sporočal v javnost o sebi in svojem delu.

Tak je bil dr. Gregorin vedno in je tudi danes. Vse svoje javno delo v službi naroda je uravnaval po plemeniti zapovedi slovenskega pesniškega genija: sveto služimo sveti domovini!

Polovičarski sporazum med industrijalcem in kovinarji

Zvišanje dražinskih doklad — Splošno delovna pogodba odložena — Konec stavke

MILAN, 16. Sinoci ob 22. uri je prišlo po dolgi in burni razpravi med zastopniki Konfederacije industrijalcem in fašistovskih sindikatov do sporazuma; pogajanjem je pristopoval tudi generalni tajnik fašistovske stranke on. Farinacci. Kakor hitro se je prišlo do sporazuma so zastopniki fašistovskih sindikatov, brzojavno pozvali vse delavstvo v Lombardiji, naj gre zopet na delo. Istočasno je bilo preklicano povelje sindikatov na Beneškem, v Liguriji in Piemontu, naj pričnejo stankati.

Zaključna pogajanja so pravzaprav pričela že v soboto v Rimu. Industrijalci sta zastopala on. Benni in Olivetti, fašiste pa on. Augusto Turati in Rossoni. O poteku pogajanj je bil Mussolini stalno informiran. V Rimu se zastopniki niso mogli zediniti; tudi pritisk fašistovske stranke ni izdal ničesar. On. Benni, Olivetti in zastopniki fašistovskih sindikatov so nato odpotovali v Milan. Tudi on. Farinacci je odpotoval na lice mesta.

Včeraj dopoldne se je vršilo na dvorišču fašistovskega sedža na korzu Venezia zborovanje delavstva; dr. Razza je poročal o poteku pogajanj. Istočasno se je vršilo posvetovanje industrijalcem v prostorih Konfederacije industrijalcem. On. Benni, Olivetti in Jarach so poročali o poteku pogajanj z zastopniki delavstva in vlade. Imenovanim so zbrani industrijalci dali pooblastilo, da nadaljujejo pogajanja.

Ob 16.30 so se sestali omenjeni gospodje in on. Farinacci, Bisi, Lanfrancini, Belloni in comm. Arnaldo Mussolini kot zastopniki fašistovske stranke; fašistovske sindikate so zastopali dr. Razza, A. Turati, Cuzzi, Moschini in še več drugih fašistovskih organizatorjev. Pogajanja so bila silno burna. Ne ena ne druga stran ni hotela »pustiti«. Okoli 20. ure so bila pogajanja tako daleč, da so bili industrijalci pripravljeno dovoliti doklado 2 lir. Toda voditelj stavke se niso zadovoljili s tem predlogom, češ da so »vezani na obljube delavski masi. Tedaj sta nastopila Farinacci in Lanfrancini, ki sta izjavila, da je želja vlade, da stavka na vsak način konča. Da bi olajšalo delavstvo nalogo svojih zastopnikov, je v tem trenutku vdrl v dvorano skupina delavcev in uradnikov. Med pogajanjmi so bili Farinacci, Benni in Arnaldo Mussolini v stalni telefonski zvezi z Rimom.

Okoli 22. ure je bil končno podpisan naslednji sporazum: Zastopstvo Konfederacije lombardske kovinarske industrije in zastopstvo sindikalnih fašistovskih organizacij je prišlo po posredovanju on. Farinaccija, ki je zastopal tudi Rossonija, do naslednjega sporazuma: Spričo izpremembe splošnih gospodarskih razmer se zviša dražinska doklada od 1.20 na 2.20 od 1. marca dalje; ako so industrijalci dovolili že višje doklade, ostanejo v veljavi. Doklada se bo na zahtevo ene ali druge stranke vsake tri mesece revidirala pri čenši s 1. maja z ozirom na ceno življenjskih potrebščin.

Vse druge zahteve bodo pretresale višje organizacije od podpredsednika, ki jih bo sklical ministrijski predsednik čimprej.

On. Farinacci je izjavil novinarjem, da je zelo zadovoljen z izidom prve večje bitke fašistovskih sindikalnih organizacij. »Zmaga je naša, je nadaljeval, in samo naša, ker je naša organizacija vodila gibanje in izven fašistovskih sindikatov ni priznana nobena organizacija. Industrijalci so se vdali pred naslednjo precizno izbero: »Ali ste naši prijatelji ali nasprotniki«. Glede nefasistovske F. I. O. M. je rekel Farinacci, da si je osvojila vse cilje, ki so si jih postavili fašistovski sindikati med stavko. Glede morebitnega nadaljevanja stavke s strani pristavov F. I. O. M., ki še ni podpisala sporazuma, je izjavil Farinacci, da bodo tako nadaljevanje stavke smatrali dašisti za politično in da bodo tedaj nastopili proti njemu z vso energijo.

Fašistovski tisk poje slavošpeve fašistovskim voditeljem stavke, češ da si je fašistovska sindikalna organizacija priborila eno izmed najslajnejših zmag. Zmaga, pravijo delavci, ki so včlanjeni v drugih organizacijah, ni bila težka, ker je pritisnila na industrijalce fašistovska stranka in pa tudi vlada.

Podmorska brzojavna zveza Anzio-Malaga-New-York

RIM, 16. Danes ob 16. uri je bila v navzočnosti prometnega ministra on. Ciano, ministra javnih del on. Giurati, ministra za kolonije Di Scialoja, ministra morarice Thaon di Revel in notranjega ministra obvorjena podmorska brzojavna zveza Anzio-Malaga-New-York.

Obletnica aneksije Reke

REKA, 16. Tu se je obhajala z velikimi svečanostmi obletnica aneksije Reke. Izredni komisar Silvio Piva je odposlal ob tej priliki kralju, ministru ministru Mussoliniju in Gabriele D'Annunziju zahvalne brzojavke.

Potres v Pisi

PISA, 16. Danes ob 6.15 so bili zaznamovani močni potresni sunki, ki so trajali nad tri sekunde.

Brzovlak razbil avtomobil

Dve osebi mrtvi, ena težko ranjena.

GENOVA, 16. Na železniški progi Savona Ventimiglia se je radi neprevidnosti železnice čuvaja pripetila velika nesreča. Pri kraju Celle, par kilometrov od Savone, kjer je tir napeljen čez cesto, je čakalo ob zaprtih prečnicah več avtomobilov. Ker je imel vlak zamudo, je železniški čuvaj na priporogavan, oseb, ki so sedele v avtomobilih, odprl prečnice, da bi šli avtomobili naprej. Štirje avtomobili so prišli srečno čez tir, toda petega je brzovlak, ki je nenadoma prihrumel, vrgel z nasp na spodaj ležeče morsko obrežje. Pri tem je lastnik avtomobila zadobil tako hude poškodbe, da je kmalu potem umrl v bolnišnici; njegova hči je bila na mestu mrtva, njena prijateljica je srečno ušla strašni smrti; tudi sofer je bil smrtonosno ranjen. Neprevidni čuvaj je bil aretiran.

Položaj v Georgiji

Kalininove izjave uredniku Roste

MOSKVA, 16. Po zaključitvi zborovanja osrednjega izvršilnega odbora v Tiflisu je obiskal Kalinin več krajev v Georgiji, kojih prebivalci so se udeležili menjeviškega upora v avgustu preteklega leta. Na svojem potovanju je izrazil uredniku agencije Rosta, da se ni biva georgijska vlada dovolj potrudila, da pritegne kmečke mase brez razlike strank k sodelovanju pri krajevnih upravah ter je naglasil potrebo, da morajo oblasti posvečati večjo pozornost verskemu vprašanju. Glasom Kalininovih izjav je zaznamovali pri georgijskih kmetih znaten ekonomski in kulturni napredek. Po obisku Armenije, Daghestana, severnega Kavkaza in petrolejskih vrelcev v Brozinju so se člani vlade odpeljali v Moskvo preko Ukrajine.

Prijateljski odnosi med Kitajsko in sovjetsko Rusijo

MOSKVA, 16. Listi objavljajo dolge članke o smrti bivšega predsednika kitajske republike Sun Yat Sena, ki ga smatrajo kot »voditelja revolucije na Kitajskem. Stavka, ki ji je načeloval bivši predsednik kitajske republike, je odposlala osrednjemu izvršilnemu odboru Zveze sovjetskih socialističnih republik brzojavko, v kateri izraža željo po utrditvi bratskih odnosov s sovjetsko Rusijo. Komisarjat za zunanje zadeve je privedel v svojem uradu žabo zborovanje o priliki smrti bivšega predsednika. Zborovanju so pristopovali zastopniki vzhodnih držav. Kitajska vlada se je zahvalila vsem državam, ki so se udeležili tega žalnega zborovanja.

Elektrifikacija južne sovjetske Rusije

MOSKVA, 16. Vlada je določila znesek 16 milijonov rubljev v svrhu elektrifikacije in tehnične opreme delavnic južne sovjetske Rusije.

Komunistični izgredi v Berlinu

Krvavi spopadi med komunisti in policijo BERLIN, 16. V znak protesta proti težkim incidentom v Halle je komunistična stranka organizirala včeraj več manifestacij po vsej Nemčiji. V Berlinu je kolona demonstrantov naletela na trgu Bülow na oddelek policistov. Policisti so bili obkoljeni in so tedaj uporabili orožje, da se osvobodijo. En komunist je bil ubit.

Mandati HRSS razveljavljeni

6 zajedničarskih mandatov potrjenih

BEOGRAD, 16. (Izv.) Verifikacijski odbor je nocoj končal svoje delo.

Včeraj je odbor zboroval ves dan. Kot prvi govornik je nastopil radikal Simunović, ki je zahteval, da se vsi mandati Hrvatske republikanske seljačke stranke razveljavijo in sicer na podlagi 18. člena zakona o zaščiti države. Govorik se je postavil na stališče, da ne smejo člani kake razpuščene organizacije vršiti javnih funkcij. Za Simunovićem je nastopil dr. Trumbić; govoril je več ur, tja do 13. ure, ko je bila seja zaključena.

Na popoldanski seji se je vršila razprava o posameznih volilnih okrožjih na Hrvatskem. Potrjenih je bilo več mandatov radikalne stranke, dočim je odbor od-

ložil sklep o Radićevih mandatih na današnji dan. Seja je trajala pozno v noč, do 2.30.

Danes je verifikacijski odbor nadaljeval svoje delo. Na dnevnem redu je bila verifikacija mandatov v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Glede volitev v Ljubljani je odbor sklenil, da mora sodišče preiskati pomanjkljivosti volilnih imenikov; nerednost pri volitvah v Mariboru bo preiskala anketa. Verifikacijski odbor je razveljavil vseh 61 radićevskih mandatov in potrdil 6 mandatov Hrvatske Zajednice.

Ni še znano, kakšno taktiko bo ubrala opozicija spričo-razveljavljenja mandatov HRSS.

Herriotov govor

O priliki odkritja Jauresovega spomenika

CASTRES, 16. O priliki odkritja Jauresovega spomenika je izjavil Herriot na banketu, da raje prenaša proti sebi naprene klevete, ker je ostal zvest svojemu programu, kakor obdolžitve, da je izdal svoj program. Čudi se očitkom, ki jih izrekajo izvestni krogi na račun vlade, ker zavrača sistem persekucij. Nikoli nisem ogrožal, tako je nadaljeval Herriot, miselnosti in verske svobode. Protestiram proti izjavam, češ da sta znanost in svoboda ideal. Nadalje je pojasnjeval ministrijski predsednik delovanje vlade v prid Alzacije in Lotaringije ter pripomnil, da zasleduje sedanja francoska vlada v državi in izven države plodonosen mir. Pozivljaj je demokrate, da se tesno združijo, ter je svoj govor zaključil tako-le: Mi se ne bomo utrudili, mi ne bomo opustili svojih načrtov. Hočemo, da se prapor naše republike visoko dvigne v sedanjih burnih časih.

Francosko-poljsko prijateljstvo

Nouless zagovarja gđanski statut - Poljska ostane zvesta ženevskemu protokolu

PARIZ, 16. Francosko-poljski odbor je privedel včeraj na čast poljskemu zunanjemu ministru svečan banket, kateremu je pristopovalo več odličnih osebnosti. Banketu je predsedoval Nouless. V svojem nagovoru na udeležence je izjavil sledeče: Versailleska pogodba je uvedla v Gdanskem dvoje oblasti, radi česar nastajajo neprestani konflikti. Pripomnil je, da bi pomenila revizija gđanskega statuta, ki dovoljuje Poljski koridor na baltsko morje in uporabo gđanskega pristanišča, revizijo versailleskega dogovora. Sprememba sedanje stanja Zgornje Slezijske bi oslabilo Poljsko v korist Nemčije, katere bi na ta način pridobila ogromno množino vojnega materiala, medtem ko hoče Poljska izko-

ristiti Zgornjo Slezijsko le v miroljubne in obrambne svrhe.

Skrzynski je odgovoril, da je velik optimist z ozirom na bodoči razvoj ženevskih pregovorov. Naglašal je, da ostane Poljska zvesta načelom ženevskega protokola. Zeli varstva za vse države ter priznava potrebo razsodišča. Glede nemških garancijskih pedlogov je pripomnil, da ne gji Poljska nikakega sovraštva proti Nemčiji, pač pa hoče pozabiti na preteklost, da vzpostavi miroljubne odnose s sosednjimi državami. Seveda ne bo Poljska nikdar zavržla naukov, katere ji nudi zgodovina. Poljski minister je izrazil zadoščenje nad dejstvom, da hočejo zavezniki pritegniti Nemčijo v svrhu sodelovanja v Društvo narodov.

Francoski senat za vatikansko poslanništvo

Predlog za znižanje državnega proračuna

PARIZ, 16. Finančna komisija senata se je izjavila za nadaljnje vzdrževanje francoskega poslanstva pri Vatikanu, ter odklonila kredite, vsebovane v čl. 9 državnega proračuna in določene za vzdrževanje poslanikov v inozemstvu.

PARIZ, 16. Z ozirom na stališče senata glede francoskega poslanstva pri Vatikanu je izjavil ministrijski predsednik Herriot, da bo vlada neomejljivo vstrajala pri sklepu poslanske zbornice. Finančna komisija senata se je zavzela s 17 glasovi proti 14 za nadaljnje vzdrževanje francoskega poslanstva pri Vatikanu, ter odklonila z 18 glasovi proti 8 kredite za alasko-lotarinškega poslanika pri Vatikanu. Komisija je zaključila proučevanje proračuna ter odobrila znižanje proračuna za eno milijardo in 685 milijonov frankov.

Odkritje spomenika Jauresu

PARIZ, 16. Ministrijski predsednik Herriot je odpotoval v Castre, da se udeleži slavnostnega odkritja spomenika Jauresu.

DNEVNE VESTI

Vojnim odškodovancem

Vojne odškodovance, ki morajo vložiti do 24. aprila 1925, naznanitve terjatev napram Avstriji in Ogrski (na prefekturo ali finančno intendanco), opozarjamo vnovič, da dobijo vsa tozadevna obvestila v uradi našega političnega društva. Osrednji urad v Trstu sprejema tudi pismena vprašanja, na katera bo potem dajal odgovore od slučaja do slučaja v listu »Edinost«. Tisti, ki pridejo osebno, naj prinesejo po možnosti s seboj priporočilo naše krajeve organizacije ali našega zaupnika.

Sence in duhovi

V svojem poročilu o dogodkih povodom predavanja znamenitega sovjetskega učenjaka vseučeniškega profesorja v Ljubljani, dra. Frana Vebrs, so nam sporočili iz Vipave, da so se v Vipavi po trgu noke »sence« in neki »duhovi«, ki so tudi ob tej priliki, ki bi zasluga vsaj tiho spoštovanje od strani vsakega kulturnega in nabraženega človeka, intrigrati proti znanstvenemu predavanju, proti takemu delu za širjenje kulture med ljudstvom. Obrekovali so, sumničali, šikanirali predavatelja in skrajno žaljivo postopali z njim. Mi smo že ugotovili, da so v pavske »sence« in »duhovi« s tem žalostno razgalili, svojo nekulturo uma in srca, ki je mogel vendar profesor Veber povsod drugod po Juljski Krajini neovirano predavati. Že to dejstvo bi bilo moralno tudi tiste »sence« in »duhove« prisiliti k spoštovanju do znanstvenika in širitelja kulture. In če že tudi to ne, pa bi morali uvaževati pomembno in tudi zanje poučno dejstvo, da je bil profesor Veber namenjen tudi v Padovo na povabilo italijanskega učenjaka in psihologa evropskega slovesa dr. Vittorio Brunsall Zal, da do tega obiska ni moglo priti, ker je bil profesor Veber službeno pozvan nazaj v Ljubljano! Vsakomur mora biti jasno, da bi vsak znanstveni in prijateljski sestanek med italijanskim in jugoslovenskim učenjakom sužljil tisti potrebi, ki se ravno zadnje čase toliko nagaja tudi z najodličnejših italijanskih strani: uresničenju kulturnih stikov med Italijo in Jugoslavijo. »Sence« in »duhovi« seveda ne morejo razumeti takih vzvišenih ciljev, ker njihov življenjski element so le intriga in podžiganje nasprotstev, zastrupljanje medsebojnega življenja. Tem bolj bi morali razumeti odgovorni, resni in res kulturni činitelji, da ta »duhovi« napravljajo sožitje neznošno, vse očiščujoč, da take »sence« mečejo — grdo senco na kulturni ugled Italije. In vse preveč je takih »duhov« in »senc« širom naše Juljske Krajine! Priti bi morali odgovorni činitelji že enkrat do spoznanja, da je res že skrajni čas, da v interesu velike stvari temeljito in do zadnjega preze-

nejo iz naših krajev ta te — »sence« in »duhove« brez vsake resnične kulture! Videli bodo, da bo potem kmalu mir, da se bo tudi z naše strani z resnično voljo vršilo delo kulturnih stikov, kar bo na koncu konca tudi delo za prajetišče razmerje med obema plemenoma!

— Nov odvetnik. Pred dnevi je položil na tukajšnjem prizivnem sodišču g. dr. Boris Furlan odvetniški izpit. Čestitamo!

— Nove brzojavne pristojbine. Od včerajšnjega dne (16. t. m.) dalje veljajo v Italiji (vključitvi republiko San Marino) za brzojavke sledeče tarife:

- 1) Posebna tarifa za praznične dneve je odpravljena.
- 2) Pristojbina za vsako besedo znaša 25 stotink pri navadnih brzojavkah in 75 stotink pri nučnih. Najmanjše število besed 8.
- 3) Brzojavke za liste, izročene od 21. do 7. ure: 10 stotink za besedo; najmanjše število besed 30.
- 4) Nočne pisemske brzojavke: 15 stotink za besedo, najmanj 20 besed.
- 5) Brzojavke z več naslovi: stalna pristojbina L. 1.50 za vsak naslov razen enega. Ako vsebuje brzojavka nad 100 besed, naraste pristojbina za L. 1.50 za vsakih nadaljnjih 100 besed ali njih odlomek.
- 6) Poštno naznanilo ekspresnih stroškov: dodatna pristojbina 1 liro.
- 7) Poštno potrdilo prejema: dodatna pristojbina 1 liro.
- 8) Službena naznanilo po pošti s pristojbino: 1 lira.
- 9) Prejemnice za brzojavke v notranjosti: obvezna pristojbina 10 stotink.
- 10) Pristojbina za vpis skrajšanih in dogovorjenih naslovov je določena na 180 lir za solčno leto, 100 lir za pol leta in 20 lir za en mesec. Za manj časa nego en mesec se vpis ne dovolji. Ako je bila pristojbina že vplačana, mora prizadeti doplačati razliko ali pa se mu skrajša v razmerju rok ugodnosti.

Društvene vesti

— Glasbena Matica. Drevi ob 20. uri odbo-rova seja. Ker je občni zbor pred durni, so gg. odborniki naprosili, da se te seje zanesljivo udeležijo.

— Občni zbor društva «Glasbena Matica» se bo vršil v petek, 20. t. m. ob 29. uri s sledečim dnevnim redom: 1. nagovor predsednika; 2. poročilo tajnika; 3. poročilo blaginjskega; 4. poročilo ravnanstva glasb. šole; 5. poročilo pregledovalcev računov; 6. voditve novega odbora; 7. slučajnosti.

— Slov. akad. fer. društvo «Balkan». V četrtek dne 19. t. m. sestanek v navadnih prostorih ob 20.30. Vabimo in pričakujemo od vseh v Trstu se nahajajočih tovaršev, da se sestanka udeležijo, ker imamo razpravljati o perečih vprašanjih.

— Kolaši, v četrtek vaja odpade, radi slavljenja našega Pepita pri gosp. Furlanu ob 8. uri zvečer. Prosi se za navzočnost vseh.

SPORT

Tekme za kupo g. Povha S. K. Val-Sparta 4:1 (0:1).

Krasno pomladansko solnce je imelo v nedeljo dvojno zaslug. V prvi vrsti je privabilo na prostrani trsteniški travnik velikansko število sportnikov, v drugi vrsti pa je tako osušilo trsteniška tla, da se je «drsilščice» sprejemalo v krasno, gručasto. Skoda da nima solnce tudi take blagodejne moči, ki bi širila in daljšala igrišča. Potem bi lahko z mastnimi podplati delali reklamo za nogometne tekme. Nedeljska tekma med Valom in Sparto se sicer ni povzpela nad povprečno višino, a je vendar nudila gledalcem obilo užijca. Imeli smo priključno tekmo pri Sparti lep napredek, posebno v obrambi, ki je imela v nedeljo obilo posla, a je povsem čisto rešila svojo vlogo. Na štirih golih ne nosi vratar nobene krivde, ker so bili vsi neubranljivi. Napadna vrsta pa ni mogla priti do veljave pri taki obrambi, kakor jo ima Val.

«Val» je imel v nedeljo svoj črni dan. Računajoč z dejstvom, da so nastopili Spartasi še le parkrat, je vzel to tekmo lahke — da ne rečemo prelahke strani — in vključil v četo rezerve, ki so vpisane za te tekme. Obramba, ki je ostala neizpremenjena, se je sicer dobro odrezala, tako, da je imel vratar Vala le malo posla. Napadna četa pa, ki se je nahajala — posebno v drugem polčasu — skoraj vedno pred vratmi Sparti, ni znala izkoristiti marsikateri lepe prilike. Privratar je letela žoga nad vrati in mimo vrat. Prepričani pa smo, da je to le prehodno in da bodo Valasi še dokazali, da zaslužijo ime dobrih igralcev.

Ker je bila publika, ki ima na dnevnem redu «kravale», odsotna, je potekala igra povsem mirno, tako da je sam sodnik, g. Kuferlin, o tekmi najpohvalneje izrazil.

Uradno poročilo T. K. o tekmah za kupo g. Povha 15. 3. 1925.

Skupina A: Adria II-Zarja 2-2, Jadran-Obror 1-4.

Skupina B: Val-Sparta 3-1, Adria-M. D. P. Opčine 3-0.

Opombe: Izid tekme Val-Sparta (3-1) in Adria I.-M. D. P. Opčine (3-0) se končno-veljavno odobri. Priznan je priziv «Jadrana» — in to samo glede kornerja — ter se zato tekma razveljavi. Čas in igrišče ponovitve tekme se pravčasno objavi. Ravno tako se razveljavi tekma Adria II-Zarja ali ne v smislu priziva zadnje, ker priziv kot tak nima sploh nobene tehnične podlage. Glede ponovitve tekme velja kakor zgoraj.

Vprašanje odobritve tekme od 8. 3. 1925. med Val-M. D. D. Opčine in tozadevnih ukrepov ni še rešeno.

Poziva se zadnje imenovano društvo, da dopolnje L 5 za pristojbino priziva. Igralec Golob Rudolf, član Zarje, je posvarjen radi nekorektnega vedenja proti sodniku pri tekmi Jadra-Zarja.

Iz (r)zškega življenja

— Tragičen dogodek na trgu Goldoni se vedno zavrt v tajnost. — Tapetnik Langer umrl. Skrivnostna drama, pri kateri sta bila prizadej 42-letni tapetnik Anton Langer in njegov pomočnik in prijatelj, 26-letni Nunzio Blanda, je imela, kakor smo lahko predvidevali, žalosten epilog: predsmotnim je Langer po dolgi boji s smrtjo v mestni bolnišnici podlegel zadobitjem poškodbam. Ker je nesrečni mož ležal skoro zdržema v nezavesti, ga ni bilo mogoče zaslišati; zato je ostal skrivnostni dogodek nepojasnen. Po tem, kar je povedal Blanda, b. bilo sedeti, da je Langer hotel umoriti mladeno, b. nato se sebe. Izjave Blande je podkrepil tudi neki prijatelj Langerja, 49letni tapetnik Silvij Turin, stanujoč v ulici Madonina št. 43. Ta je v nedeljo predpoldne obiskal ranjenca v bolnišnici ter ga vprašal, kdo ga je ranil in zakaj. Langer, ki je tedaj prišel za hip k zavesti, mu je baje odgovoril, da je sam streljal ter si hotel vzeti življenje. Te izjave je Turin pozneje ponovil na kvesturi, kjer je tudi povedal, da je dobro poznal Langerja in Blando, ki da sta bila zelo pridna delavca. O Blandi ni znal povedati nič slabega; mladenič je bil precej bojazljive naravi, viden in postrežljiv; živel je v zelo prijateljskih odnosih z Langerjem. Po mnenju neke prijatelje je Blanda v zadnjem času izobrazil Langerja, ker se je bal, da bi se ne nalezel od njega sušice, na kateri je pokojnik bolehal.

Ce je vse res, kar trdi Blanda in kar je povedal Turin, potemlakem bi bil mladeničeva nedolžnost očitna; sum, do je on razorožil Langerja, ki je gozil z revolverjem, ter ga nato smrtno ranil s istim orožjem, bi bil brez vsake podlage. Toda tedaj nastaja vprašanje, zakaj je Langer hotel umoriti mladika? Mari samo radi tistega dolga? Spričo-

njunega prijateljstva je to malo verjetno, posebno z ozirom na dejstvo, da bi bil moral biti Langer hvaljen mladeniču za gostoljubnost, katere je bil deležen pri njegovih starih, ko je bival na Siciliji. Zakaj je hotel končno nesrečni Langer umoriti prijatelja in sebe? Na to vprašanje bo pač težko odgovoriti, ker je Langer vzel to skrivnost a seboj v grob.

— Policijska prizadeva, da bi pojasnila zagonečen dogodek. Blanda je še vedno v zaporu.

— Poskusen samomor mlade ženske. K večnemu počitku je hotela leči predsmotnim 32letna Giorgina Ferfilla, stanujoča v ulici Giulia št. 17. Predno je okoli 24. ure legla v posteljo, je izpila precejšnjo količino solne kisline. Ko je kmalu potem njen soprog uvidel, kaj se je zgodilo, je obvestil o dogodku rešilno postajo. Na lice mesta poklicani zdravnik je dal žensko nemudoma prepeljati v mestno bolnišnico, kjer so ji izprali želodec. Kljub temu je morala ostati v mestni bolnišnici, njeno stanje je precej nevarno. Ženska, ki bo leha na živcih, je storila obupni korak baje iz žalosti radi smrti njene matere.

— Truplo pri Zdobu ponesrečenega mornarja najdeno. Pretekle nedelje so nekateri ribiči iz Sv. Kancijana pri Tržicu, ki so brodili ob izlivu Soče, našli truplo moškega, v katerem so spoznali mornarja Marijana Verzegnassija, ki je, kakor znano, prišel na tragičen način ob življenje pri potopu jadnice «Restea»; našli so ga čisto blizu potopljene jadnice. Truplo nesrečnega mornarja je bilo včeraj pokopano na pokopališču v Sv. Kancijanu.

— Avtomobil v slabih rokah. 31-letna zasebnica Maria Alberti je hotela pretekli nedeljo pokazati svojemu soprogu, kako zna on voditi avtomobil. Sedla je v avtomobil, na poglaj, dočim jo je soprog, sedeč poleg nje, nadzoroval. Toda kmalu je Albertijeva spoznala, da šoferski posel ni tako lahek in enostaven, kakor se zdi. Na vogalu ulice Ghega in Rittmayer je obrnila z avtomobilom tako nerodno, da je podrla 28letnega tesarja Oliva Zuch, stanujočega v ulici Setefontane št. 47. Zuch, ki je pri tem zadobil več poškodb na raznih delih telesa, je bil prepeljan z istim avtomobilom v mestno bolnišnico, kjer je dobil potrebno pomoč. Albertijevo bo nezdoga precej drago stala.

— Nesrečna rokavica. 20letna Alma Velicogna, stanujoča v ulici Gatteri št. 35, je v nedeljo popoldne smatila doma svoje rokavice z bencinom; ta posel je opravljala blizu ognjišča. Nesreča je hotela, da se je bencin v posodi nenadoma vnel in pričela je goriti tudi rokavica, ki jo je deklica imela na levi roki. Na vpitje deklice je prihitel njen oče, po imenu Peter, ki je ogenj pogasil. Toda pri tem se je hudo opeklo po levi roki, njegova hči pa po obeh rokah in obrazu. V hiši je radi tega dogodka nastala teža zmeda, da je nekdo, misleč, da je vse stanovanje v ognju, poklical na lice mesta gasilce. Toda ti seveda niso imeli nikakega posla, pa je imel opravka zdravnik rešilne postaje, ki je podal obema ponesrečencema potrebno pomoč.

— Pretep med vinskih bratci. V neki gostilni v Barkovljah-Bovedo sta se predsmotnim iz neznanih vzrokov sprla 34letni tečajec Josip Zvolček, satnujoč v ulici Udine št. 29, in bivši nočni čuvaj Fran Meula, stanujoč na Greti št. 359. Zvolček je tekmo pripravil pri čel smerjati Meulo z oveduhom, kar je slednjega tako ujezilo, da je planil z nožem na nasprotnika ter ga porezal na več mestih po obrazu. Pretepu so napravili konec orožniki, ki so Meulo aretirali in poskrbeli, da je bil ranjenec prepeljan v mestno bolnišnico, kjer so mu rane obvezali.

Vesti z Goriškega

Zveza prosvetnih društev

— «Krivoprislužnik» v Biljah. Anzengruberjeva drama «Krivoprislužnik», katero je v nedeljo uprizorilo «Tamburško in pevsko društvo», je privabila v Nemčevu dvorano tako ogromno množico občinstva, da je bila občirna dvorana nabita do poslednjega kotička in da se je moralo veliko številu ljudi iz bližnje okolice povrniti «praznih src in duš» na svoje domove, ker niso našli več prostora v dvorani. V zlasti velikem številu so prišli tudi Goričani na prireditve bratskega društva. O igri naj za danes povemo le toliko, da so igralci s svojim prednašanjem nedokrili vsako pričakovanje, tako da so se vsi udeleženci — tudi razvajeni — vračali od igre z velikim duševnim zadovoljenjem. Predstave se je udeležil tudi poslanec dr. Wilfen, kateremu je zbrano občinstvo ob njegovem prihodu in odhodu priredilo burne in priščne ovacije.

— «Scampolo» v Gorici. V nedeljo 22. t. m. bo gostoval v Gorici pod okriljem goriškega dramatičnega društva dramatični krožek «Citalnice» iz Trebia, ki uprizori znamenito D. Nicodemijevo trojezanko «Scampolo». «Scampolo» je eno najbolj priljubljenih dramatičnih del iz novejših italijanske literature in je stalno na repertoarju večjih gledališč. «Citalnice» je bila prva, ki je dala to delo v slovenskem jeziku, in lahko rečemo s prav lepim uspehom. Zdi se bodo lahko seznanili tudi Goričani s «Citalnic» in s «Scampolo». V glavni vlogi nastopita g. Terčič in gđica Horvatina. Igra režira g. A. Sirok. Pričetek točno ob 8. zvečer.

— Splošno slo. žensko društvo v Gorici vabi vse svoje občornice, da se v sredo, dne 18. t. m. ob 3. uri pop. gotovo in točno udele-

že izvanredne odbore seje, zadnje pred občin zborom, ki se bo vršila dne 29. t. m. Na sporedu je: izbranje onih pet odborov, katere imajo s predsedniko vred glasom društvenih pravil odstopiti.

— Goriško gledališče. V četrtek popoldan dne 19. t. m. ob 16. se ponovi v Trgovskem Domu vlezabavna komedija «Poslednji moški», ki je ob premieri dosegla vsesplošen uspeh. Igralo se bo deloma z novo zasedbo vlog. Nastopja bo v vlogi Tončke naša dobro znana igralska moč gđc. Nada Jugova. Naš marljiv član gosp. Zivic bo poskrbel, da se bo občinstvo zopet enkrat pošteno nasmejalo, in ne bodo zaostajali gosp. Terpin v vlogi domačega kuharice, in sploh vsi igralci, ki so ob premieri vzbudili toliko zadovoljnega smeha med našim občinstvom. Ni treba še posebej omenati, da je komedija vseskozi preprežena z nadvse komičnimi zapletitji. Režija igre je v rokah našega gosp. Cirila Bratuša, kar že samo po sebi jamči za gotov in popolen uspeh. Torej na praznik sv. Jožefa popoldan le vsi v Trgovski Dom!

— Trg sv. Jelerja. Včeraj se je vršil v Gorici tradicionalni trg sv. Jelerja, ki pa letos ni bil nič kaj živahen. Najbolj je kipele tržno življenje na izvoznem in na živinskem trgu. Na izvoznem trgu in tudi izven njega po Korzu so se trli vozovi, obloženji s semenskim krompirjem. Kupčija z njim je bila včeraj mnogo bolj živahna nego v četrtek, čeprav ni bila nič včeraj ravno najboljša. Povprečna cena semenskemu krompirju je bila od 80 do 100 lir za sto. Istotako živahno je bilo tudi na živinskem trgu, kjer je bilo veliko živine, posebno klavne, nadvse častno so bili zastopani prašiči, le konjska udeležba je bila skoraj neznamenita. Tudi tu ni bila kupčija ravno najboljša. Cena živemu mesu se je gibal med 5 in 6 lirami za kg, cena preševca za rejo pa med 100—140 lir za kos. Goriški trgovci pa niso bili nič kaj zadovoljni z letošnjim trgom, tudi kramarji na Travniku nič kaj posebno.

DAROVİ

Mesto cvetja na grob požojne Ivanke Godina, daruje gospa Stoka L. 25. — Solčakemu društvu. Denar hrani upravništvo.

N. N. iz Prestranka daruje L. 20 in 20 Din. Sol. društvu.

V 61. št. «Edinosti» se je med darovalci našla neželjena pomoč. Mesto pri «Stefanu» moralo bi se glasiti pri «Stefanu» je nabral N. N. L. 72.75 za Sol. društvu.

Mesto cvetja na grob pok. Dore Forčesin - Posegove, daruje Olga Sedevčič L. 20 za Sol. društvu. — Vsem cenjenim darovalcem srčna hvala!

To in ono

— Živi osem let pokopan v podzemskem prostoru. V včerajšnji številki milanskega «Corriere della Sera» čitamo sledečo brzojavko z Dunaja:

«V okolici Vilne je med svetovno vojno rusko poveljništvo ustanovilo velikansko skladišče živil, ki je bilo leta 1916, ko so se carske čete začele umikati, porušeno z ognjem in minami, ker se je hotelo zaščititi, da bi živila prišla v roke Poljakom. Med tem delom podiranja je padel neki ruski vojak v klet, na da bi ga kdo opazil. Pozneje se ga je najbrže smatralo za mrtvega ali pogrešanega.

«Pred kratkim je poljsko poveljništvo sklenilo zgraditi na istem prostoru novo stavbo in so bile v to svrhu odnešene iz kleti ruševine bivšega ruskega skladišča. Pri tem delu se je v največje začudenje odkrilo v enem teh podzemskih prostorov, v katerega je prihajalo skozi špranje le malo dnevnih svetlobe, človeka, ki je preživel tam spodaj celih osem let. Najbujnejša fantazija ne zadostuje, da se bi moglo ustvariti sliko, kako je ta nesrečnež izlezel: njegovi lasje so ga popolnoma zakrivali, oči niso mogle več prenašati nčbene svetlobe, obleka same cunjje. Na splošno je vojak bil bolj podoben zverj kakor človeku; zraven tega mu je tudi popolnoma neopredelal spomin. Skozi osem let se je preživljal s konservami, ki so ostale v kleti iz katere se ni mogel osvoboditi, ker so ruševine vsled eksplozij skoraj zakopale klet.

«Prenesen od delavcev na površino zemlje je podzemski jetnik zbolel, ker ni bil več vajen luči, solca in svežega zraka. Tri dni potem je umrl v bolnišnici. Ne da bi mogel izreči besedo. Poljska vlada ga je

Borzná poročila.

DEVIZE Amsterdam od 9.0. — do 9.00 — Bel gija od 123. do 125. — Paris 125.25 do 127.75 London od 117.00 do 117.60 — New York od 24.40 do 24.55 — Spanja od 34. — do 3.3 — Svica od 47. — do 47. — Atene od 35. — do 37. — Berlin do 580. — do 590. — Bukarest od 11.75 do 12.25 — Praga od 7.70 do 7.80 — Ogrska od 6.347 do 6.348 — Dunaj od 0.0312 do 0.0350 — Zagreb od 3.40 do 3.60

VALUTA: Avstrijske krome od 0.0340 do 0.0350; dinari od 34.25 do 39.50; dolarji od 24.45 do 24.50; novi po 20 frankov od 96. — do 98 — funti sterling od 117.20 do 117.60. Beneške obveznice 80.50.

dala pokopati na pokopališču v Vilni z vsemi vojaškimi častmi.

Rupnik R., Cannes, Francija, daruje L. 9. Rolih Jožica L. 10 Solč. društvu. — Srčna hvala!

Potrni neizmerne žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš naj vse ljubljene soprog, oče, brat, stric

Sluga Ivan

v soboto zjutraj, nenadoma preminul. Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v torek, ob 4.30, iz mrtvašnice mestne bolnice na pokopališče k Sv. Ani.

TRST, 16. marca 1925. (243)

ZALUJOCI OSTALI

Mali oglasi

POZORI! Kupujem cunjje od 0.90 do L. 1.30 kg vrv, trhnivi papir, železo in kovine. Skladnice via Rigutti 3, Sklavnik. 361

VZAMEM v najem nekaj zemljišča ali krčmo. Ponudbe pod «Zemljišče» na upravništvo. 377

PIANINO s križanimi strunami, popoln, mehanizem Stuttgart, se prod. Via Solitario 25, III. 378

MLADENIČ, star 24 let, prijetne zunanosti, železnica, želj znanje v svrhu ženitve z mladenko od 18 do 23 let staro. Resne ponudbe s sliko naj se pošljejo pod «Osojnice», poštnoleže Prestranek. 379

GLASOVIR ali pianino kupim. Ponudbe, z navedbo znamke in cene na mlekarstvo v via Carlo Ghega 4, Trst. 380

VOJNI OŠKODOVANCI! Za nove prijave in likvidacijo vojne odškodnine obrnite se na naslov STOLFA, Via XXX ottobre 19, buffet. 360

V OBČINI Stjaj, se prod. stari grad, bivša lastnina groja Lanthierja. Cena ugodna. Ponudbe naj se pošljejo na županstvo Stjaj S. Giacomo in Colle pošta Sezana. 369

PRODAJALKA, spretna, vestna in prična, večja slovenskega in italijanskega jezika, se sprejme v večjo trgovino z mešanim blagom. Naslov pri upravništvu. 371

NAZNANJAM cenjenim odjemalcem, da sem se preselil z zalogo vina iz via Cunicali v Viale XX settembre št. 94 (prej Acquedotto. Telefon 2-41. Priporoča se Štrancar Fran. 368

Gospodarsko konsumno in posojilno društvo v Bazovici

registrovana zadruga z omejeno zavezo

vabi na

redni občni zbor

ki se bo vršil

24. t. m., ob 7 zvečer v lastnih prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo predsednika,
2. poročilo blaginjskega,
3. poročilo nadzornišva,
4. čitanje revizijskega poročila,
5. volitev novega odbora,
6. slučajnosti.

BAZOVICA, 16. marca 1925.

(244) ODBOR.

Pred nakupom pohištva, oglejte si v vsakem slučaju velika skladišča

M. STEINER Trst, Via Geppa šte. 15-17

Predno kaj nakupite, obiščite

Veliko skladišče pohištva

ALESSANDRO LEVI MINZI

Via Rettori št. 1 — Via Maccanton št. 7-13

Spalne sobe, obedne sobe, posamezni kosi pohištva v veliki izbiri.

SLUŽKINJA, ki zna tudi nekoliko kuhati, se sprejme. Gulič, via Petronio 2. 356

SABICA, avtorizirana, sprejema nosenče. Zdravnik na razpolago. Dol. a postrežba. Govori slovensko. Tajnost zanjajčena. Slav. vec. Via Giulia 29. 64

Zlato, srebro, krone, platin, zobovje kupuje

Zlatarna ALBERT POVH Trst, Via Ma zini 45

Enonadstropna hiša

trgovina z mešanim blagom in pekarijo je vsled bolezni za 150.000.— lir naprodaj. Pojasnila daje Anton Naglič, trgovec, Štore pri Celju, Slovenija

ALOJZIJ POVH

Piazza Garibaldi 2, I. nadstr.

Telefon 3-29

Največja zaloga ur in zlatenine v Trstu. Prodaja tudi na obroke

Zaloga domačih vin.

Vipavsko, istrski refosk in kraški teran. Na deblo in za družine Viale XX settembre 94 (prej Acquedotto) na drobno in za družine Via Giuliani 32. - Telef. 2-41. Priporoča se lastnik

FR. ŠTRANCAR.

Tržaška posojilnica in hranilnica registrovana zadruga z omejenim poroštvom

VABILO

na

XXXI. redni občni zbor

ki se bo vršil, v prvo sklican

v ponedeljek, 23. marca 1925, ob 4. uri popoldne v lastni hiši via Torre bianca 19 I. nadstropje

v drugo sklican pa, po § 49 zadr. pravil, za primer nesklepnosti v prvi sklicbi, v četrtek, 2. aprila 1925, ob 3. uri popoldne po sledečem dnevnem redu:

1. odobritev letnega poročila in računskega sklepa za l. 1924,
2. razdelitev čistega dobička,
3. poročilo o rezervnem zakladu,
4. razni predlogi,*)
5. volitev nadzornišva.

TRST, dne 14. marca 1925.

Načelnistvo.

*) § 50. Vsak zadržnik sme pri bčnem zboru staviti predloge, kateri niso na dnevnem redu. O teh predlogih pa občni zbor ne more precej sklepati, ampak le odloči, če se sploh vzamejo v pretes ali če se morajo izročiti p s-bnemu odseku ali nadzorništvu, ali pa načelnistvu, da se o njih po- rča v bodičnem občnem zboru. Ti predlogi se morajo postaviti na dnevni red bodočega občn ga zbora.

PODLISTEK

V. J. KRIZANOVSKA:

Moč preteklosti

Roman v treh delih.

Iz rušine prevedel Ivan Vovk.

II.

Pavel Borisovič je živel na Angleškem nabrežju, v prelepi hiši svojega deda — starega bogataša, katerega edini dedič je bil mladi baron.

Stari baron je bil samosilnega in samovoljnega značaja, neoženjen, trpel je na trganju udov in je sovražil družbo. Sicer pa si je vse privoščil in v njegovi hiši se je živelo na veliko. Imel je tajnika, ki mu je vodil dopisovanje, mu čital časopise in igral z njim šah. Dvakrat na teden so prišli k njemu na partijo kvart trije stari prijatelji: dva upokojena generala in neki senator. Koncem maja je baron s tajnikom in starim služabnikom odpotoval v inozemstvo v kopeli ter se vrnil koncem oktobra.

(8)

Pavlu Borisoviču, edinemu sinu svojega brata, je odmeril precej skromno podporo. Bodoči dedič je imel v hiši lepo stanovanje petih sob in prejemal na leto pettisot rubljev. Razen tega je stric izjavil, da mu ne plača niti kopejke dolga, zakaj to bi bil dokaz, da ne bi nečak znal gospodariti s premoženjem. V takem slučaju bi moral premoženje zapustiti v dobrodelne namene.

Do sedaj pa ni dal nečak stricu še nikakega povoda, da bi ne bil z njim zadovoljen. Njegova služba v ministrstvu je bila bolj častna kakor donosna, živel je zmerno in očitno se je izogibal kakršnim odkritim zvezam.

Dve leti pred začetkom naše povesti je baron živel bolj razvratno; šel je celo glas, da se je vdal hazardni igri in da mnogo zaigra. Ker pa se te govorice niso potrdile, so jih kmalu smatrali za neosnovane, tem več, ker se je Pavel Borisovič med tem časom zelo izpremenil, ni zabajal več v družbo, sedel je rajši doma in celo stric je zapazil, da se mu je na čelo vsedla globoka guba. Toda stari baron ni imel navado, da bi poizvedoval, zadovoljil se je z dejstvom, da vodi pravilno življenje in točno izpolnjuje njegovo zahtevo — ne delati dolgov.

Bilo je blizu desete ure, ko se je baron vrnil iz

Pavlovska. Izročil je lakaju knjige, ki jih je prinesel s seboj, in dejal:

Najel je izvoščeka, se podal k Beremu, kupil tam veliko škatlo konfektov in sladkornega sadja, najel avtomobil in se vozil k Narvskim vratom.

Mračen in zamišljen se je naslonil na blazine ekvipaže. Njegove misli so bile pri dražestnem dekletu, ki je je ravnokar videl pri Bakulfinovih. Plavalca Valerijina glavica s svojimi velikimi sijajnimi očmi ga je zasledovala. Nikdar ni še videl tako privlačnega bitja in skrbno si je prizadeval, da bi sedaj analiziral nenavadno zmes čustev, ki jih je doživel v njeni bližini: strast, odvrtnost, vznemirjenost in strah, vse to je hkratu občutil.

Zamišljen ni opazil, ko je avtomobil dirjal skozi samotne ulice, mimo lesenih hiš predmestja, in zavedel se je šele tedaj, ko se je avtomobil ustavil pred samotno hišo, ki je bila obdana z visokim plotom, izza katerega je štrlelo golo drevje precej velikega vrta.

Vrata so bila trdno zaprta.

Baron je naročil šoferju, naj ga čaka, moral pa je dolgo časa zvoniti. Star, rdečenos vratar s svetliko v rokah je končno odprl vrata. Baron mu je stisnil rubelj v roko in naglo korakal brez malo tlakovano dvorišče k hiši.

Hiša je bila precej velika, dvonadstropno poslopje brez balkonov in brez nikakih okrasov, ki bi ji utegnili dati videz elegancje. Vsa okna, izvenmši eno v drugem nadstropju, iz katerega je prihajal tanek svetlobni trak, so bila temna. Čedno obločena starka je odprla vhodna vrata, šla pred baronom s svečo v roki, da mu posveti po lesenih stopnicah v drugo nadstropje. Starka se je ustavila v mali predsobi in baron je sam vstopil v sosedno sobo, ki je bila precej velika in skoraj udobno in razkošno opremljena. V njej je stal pianino, dva cvetlična lonca, nekaj oprave, ki je bila pokrita z rdečim svilenim blagom, in nekaj stojal z različno drobnjavo. Vsa ta oprava pa je bila obrabljena in poceni.

Skoraj istočasno, ko je vstopil v to sprejemnico ali kabinet, je prišla v sobo iz nasprotnih duri ženska. Z veselim vzlikom je stekla k baronu in ga objela okoli vratu.